

Αθήνα, 30 Νοεμβρίου 2020
ΑΠ. 547

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου &
Νομοθετικής Πρωτοβουλίας

Πληροφορίες: Π. Τσίπα
Τηλ.: 213.212.8332
Fax.: 213.136.8307
Email: koinovouleftikos@migration.gov.gr
Λ. Θηβών 196-198, Άγιος Ιωάννης Ρέντης 18233

ΠΡΟΣ:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων
Καταθέσεως Εγγράφων

ΚΟΙΝ: όπως Πίνακα Αποδεκτών

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

- Σχετ.:**
1. Η υπ' αριθμ. πρωτ. 1499/5.11.2020 Ερώτηση
 2. Η υπ' αριθμ. πρωτ. 1595/10.11.2020 Ερώτηση
 3. Η υπ' αριθμ. πρωτ. 1622/10.11.2020 Ερώτηση

Σε απάντηση των ανωτέρω σχετικών Ερωτήσεων, που κατέθεσαν

Α) ο Βουλευτής κ. Κ. Βελόπουλος, με θέμα «Ηγετικό μέλος του 'ISIS' συνελήφθη στην Ελλάδα έχοντας περάσει από τη Μόρια και έχοντας λάβει πολιτικό άσυλο»,

Β) οι Βουλευτές κ.κ. Δ. Μαρκόπουλος και Α. Πλεύρης, με θέμα «Σύλληψη 27χρονου αλλοδαπού για συμμετοχή στον ISIS », και

Γ) ο Βουλευτής κ. Μ. Χαρακόπουλος, με θέμα «Βαθμός ετοιμότητας του κρατικού μηχανισμού για αντιμετώπισης δράσης τζιχαντιστών στην Ελλάδα» και κατά το μέρος αυτών που αφορούν σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, θα πρέπει να σας γνωρίσω τα εξής:

Οι διαδικασίες ταυτοποίησης, αξιολόγησης, χορήγησης και ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, ρυθμίζονται ρητά από την εθνική έννομη τάξη στον ν. 4636/2019 (Α' 169) «Περί Διεθνούς Προστασίας και άλλες διατάξεις», ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 01.01. 2020.

Με την θέση σε ισχύ του ν. 4636/2019 όπως αυτός βελτιώθηκε με τον ν. 4686/2020 (Α' 96), συντελέστηκε μια σημαντική τομή στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την παροχή διεθνούς προστασίας, καθώς ρυθμίστηκε για πρώτη φορά, σε ένα ενιαίο, συμπαγές, δομημένο και σαφές νομοθέτημα, το σύνολο των διαδικασιών που διέπουν, αφενός την ταυτοποίηση πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών που εισέρχονται ή διαμένουν χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στην Ελλάδα, και αφετέρου τις διαδικασίες αξιολόγησης χορήγησης και ανάκλησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, καθώς και τις διαδικασίες παροχής δικαστικής προστασίας, με στόχο την βελτίωση και παράλληλα την επιτάχυνση των διαδικασιών απονομής διεθνούς προστασίας.

Αναλυτικότερα, ο ν. 4636/2019, διακρίνεται σε τέσσερα μέρη:

Το Μέρος Α' (άρθρα 1-38) ενσωματώνει την Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011 «σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιτύπωση)».

Το Μέρος Β' (άρθρα 39 – 61) ενσωματώνει την Οδηγία 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιτύπωση)».

Το Μέρος Γ' (άρθρα 62 – 91) ενσωματώνει την Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιатύπωση

Το Μέρος Δ' (άρθρα 92 - 115) ενσωματώνει τα άρθρα 46 και 47 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιатύπωση)» και περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν στη δικαστική προστασία των αιτούντων διεθνή προστασία.

Ειδικότερα όσον αφορά στις διαδικασίες ταυτοποίησης σημειώνονται τα εξής:

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του αρ. 39 ν. 4636/2019, στις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης υποβάλλονται όλοι οι υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς, που εισέρχονται χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στη χώρα ή διαμένουν χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στην Ελλάδα και δεν αποδεικνύουν την ιθαγένεια και την ταυτότητά τους με έγγραφο δημόσιας αρχής. Τα πρόσωπα αυτά οδηγούνται άμεσα με ευθύνη των αστυνομικών ή λιμενικών αρχών που επιλαμβάνονται αρμοδίως, σε Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.), όπου υπάγονται στις σχετικές διαδικασίες, τελώντας σε καθεστώς περιορισμού της ελευθερίας τους εντός του Κ.Υ.Τ.

Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν:

α) την καταγραφή των προσωπικών στοιχείων τους και τη λήψη, καταχώριση και αποστολή των δακτυλικών τους αποτυπωμάτων των δακτυλικών αποτυπωμάτων, στην κεντρική ευρωπαϊκή βάση Eurodac προς ταυτοποίηση.

β) την εξακρίβωση της ταυτότητας και της ιθαγένειάς τους,

γ) τον ιατρικό τους έλεγχο

δ) την παραπομπή με απόφαση του Διοικητή του Κέντρου ή της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής σε περίπτωση που ανακύπτει αμφιβολία σχετικά με την ανηλικότητα πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, σε διαδικασία διαπίστωσης ανηλικότητας.

Αναφορικά με τις διαδικαστικές εγγυήσεις και ελέγχους για ζητήματα που άπτονται σε λόγους εθνικής ασφάλειας και δημόσιας τάξης, σημειώνεται ότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο θεσπίζει ένα σαφές πλαίσιο συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών ασύλου και των αρμόδιων αστυνομικών και δικαστικών αρχών **με διατάξεις που διατρέχουν όλα τα στάδια της διαδικασίας ασύλου.**

Ειδικότερα, τα δακτυλικά αποτυπώματα των αιτούντων τα οποία αποστέλλονται προς καταχώριση στην Ευρωπαϊκή Βάση Eurodac, αποστέλλονται επίσης, μέσω ασφαλών διαύλων επικοινωνίας και διασυνδεδεμένων πληροφοριακών συστημάτων, στη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών (Δ.Ε.Ε.) του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας που είναι η αρμόδια εθνική αρχή για το αρχείο δακτυλικών αποτυπωμάτων, ή οποία προβαίνει στον έλεγχο των αποτυπωμάτων για τυχόν προηγούμενη σήμανση για αξιόποινη πράξη και προκειμένου να ελεγχθεί η περίπτωση καταχώρισης μέτρου για το συγκεκριμένο πρόσωπο στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών (Ε.Κ.ΑΝ.Α.) είτε στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS II) από την Ελλάδα ή άλλο κράτος- μέλος για λόγους δημόσιας τάξης.

Στην περίπτωση που το μέτρο αφορά καταχώριση στο πλαίσιο εθνικής ποινικής διαδικασίας, και δεν προκύπτουν με σαφήνεια οι λόγοι καταχώρισής του, διερευνάται με κάθε πρόσφορο τρόπο (π.χ. αναζήτηση ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης, αναζήτηση δικαστικής απόφασης κλπ.)

Στην περίπτωση που το μέτρο έχει καταχωρηθεί από έτερο κράτος-μέλος, ακολουθεί, σε συνεργασία με την Αρμόδια Διεύθυνση Αστυνομικής Συνεργασίας του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ, διαδικασία επικοινωνίας με το κράτος που έχει καταχωρήσει το μέτρο προκειμένου να διαπιστωθεί η ταυτοπροσωπία του αιτούντος και του ατόμου που αφορά το μέτρο και οι λόγοι δημόσιας τάξης ή εθνικής ασφάλειας.

Ακολουθως, η αρμόδια αρχή εξέτασης, εξετάζει, προκειμένου να αποφανθεί επί υποβληθείσης αίτησης για χορήγηση διεθνούς προστασίας, την κατά νόμο συνδρομή λόγων αποκλεισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 και 17 του ν. 4636/2019 αντίστοιχα.

Σε περίπτωση που ή ανωτέρω ενημέρωση περιέρχεται στις αρμόδιες αρχές ασύλου μετά την χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, **οι τελευταίες προβαίνουν σε αντίστοιχη διερεύνηση της υπόθεσης προκειμένου να διαπιστωθεί τυχόν συνδρομή λόγων ανάκλησης του καθεστώτος**, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 14, 19 και 91 του ν. 4636/2019.

Σε περίπτωση που προκύπτουν σοβαρές αμφιβολίες για τη γνησιότητα προσκομισθέντων ταξιδιωτικών ή ταυτοποιητικών εγγράφων, αυτά διαβιβάζονται για έλεγχο στην Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών (Δ.Ε.Ε.) της ΕΛ.ΑΣ. προκειμένου το σχετικό πόρισμα να ληφθεί υπόψη, ως στοιχείο του ατομικού διοικητικού φακέλου για την έκδοση απόφασης επί της αίτησης.

Σε περίπτωση που, μετά τη χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, οι αρχές Ασύλου ενημερωθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. ότι το διαβατήριο ή άλλο ταυτοποιητικό έγγραφο που προσκόμισε ο αιτών κατά την εξέταση της αίτησής του, είναι πλαστό, προβαίνουν σε επανεξέταση της υπόθεσης προκειμένου να διαπιστωθεί τυχόν συνδρομή λόγων ανάκλησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 14 παρ. 3(β) , 19 παρ. 3 (β) και 91 του ν. 4636/2019.

Έλεγχος, κατά τα ανωτέρω, στις βάσεις (Ε.Κ.ΑΝ.Α.) και SIS II, για καταχώρηση μέτρου συνδεόμενου με λόγου δημόσιας τάξης, διενεργείται επιπλέον και στο στάδιο της υποβολής, από δικαιούχους καθεστώτος διεθνούς προστασίας, αίτησης για χορήγηση ταξιδιωτικών εγγράφων από τις αρμόδιες για την εκτύπωση των ταξιδιωτικών εγγράφων αστυνομικές αρχές.

Περαιτέρω, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο προβλέπει περιπτώσεις για τις οποίες πρέπει να υπάρξει ταχεία εξέταση και προτεραιοποίηση, όπως εν παραδείγματι, αιτήσεις που υποβάλλονται στα σύνορα, που σχετίζονται με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013, που περιλαμβάνουν λόγους προδήλως μη σχετιζόμενους προς την ιδιότητα του πρόσφυγα ή του δικαιούχου επικουρικής προστασίας, που περιλαμβάνουν αντιφατικές ή ψευδείς πληροφορίες ή αιτήσεις προσώπων που επιχειρούν να παραπλανήσουν τις εθνικές αρχές και αιτήσεις προσώπων που προέρχονται από ασφαλή χώρα καταγωγής ή ασφαλή τρίτη χώρα κλπ. Επισημαίνεται εξάλλου, ότι η Υπηρεσία Ασύλου δεσμεύεται μόνο ως προς την κατά προτεραιότητα εξέταση των σχετικών αιτήσεων, όπως εξάλλου επιτρέπει η Οδηγία 2013/32/ΕΕ, χωρίς ουδεμία άλλη συνέπεια επί της ουσιαστικής εξέτασης των ως άνω αιτήσεων.

Τέλος, σημειώνεται ότι ο χειρισμός της αναφερόμενης περίπτωσης έγινε κατ' εφαρμογή όλων των ανωτέρω διατάξεων και διαδικαστικών εγγυήσεων, με την απόλυτη και άμεση συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων **σε κάθε φάση της διαδικασίας και με στόχο τη διαφύλαξη του δημόσιου αγαθού της ασφάλειας**, αλλά και το σεβασμό στο πλέγμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και των αιτούντων, σύμφωνα με το διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό δίκαιο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού
2. κ. Γενικό Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής
3. Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Πίνακας Αποδεκτών

1. Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο
Βουλή των Ελλήνων
2. Βουλευτή κ. Δ. Μαρκόπουλο
Βουλή των Ελλήνων
3. Βουλευτή κ. Α. Πλεύρη
Βουλή των Ελλήνων
4. Βουλευτή κ. Μ. Χαρακόπουλο
Βουλή των Ελλήνων
5. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
6. Υπουργείο Εσωτερικών